

UW BRIEF VAN

UW REF.

ONZE REF.

DATUM

BIJLAGE(N) 2

CONTACT Kristel Carolus

TEL. 02/524.85.13

FAX 02/524.85.39

E-MAIL kristel.carolus@health.fgov.be

Aan de beheerder van het ziekenhuis

Brief in kopie verzonden naar de ombudspersonen
"Rechten van de patiënt"

BETREFT Toepassing van het koninklijk besluit van 2 februari 2007 tot vaststelling van het maximumbedrag per gekopieerde pagina dat de patiënt mag worden gevraagd in het kader van de uitoefening van het recht op afschrift van het hem betreffende patiëntendossier

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Met deze omzendbrief wens ik u *een aantal preciseringen* te geven met betrekking tot de *interpretatie en toepassing* van het koninklijk besluit van 2 februari 2007 tot vaststelling van het maximumbedrag per gekopieerde pagina dat de patiënt mag worden gevraagd in het kader van de uitoefening van het recht op afschrift van het hem betreffende patiëntendossier.

Eerst geef ik preciseringen over de achtergrond en de inhoud van dit koninklijk besluit, vervolgens komen enkele richtlijnen aan bod. De richtlijnen hebben betrekking op *de berekening van het bedrag, wat het bedrag omvat* (administratieve werklast en verzendingskosten zijn in dit bedrag reeds inbegrepen) en *de keuze van de drager van het afschrift* (op papier of digitaal).

1. Achtergrondinformatie

In gevolge artikel 9, §3, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt heeft **elke patiënt recht op een afschrift van het geheel of van een gedeelte van zijn patiëntendossier.**

Het betreft een recht dat de patiënt kan doen gelden ten opzichte van de beroepsbeoefenaar die aan hem gezondheidszorg verstrekt.

Ter informatie voeg ik de gecoördineerde versie van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt toe.

Aanvankelijk voorzag de wetgever dat de patiënt een recht op afschrift *tegen kostprijs* heeft.

In de praktijk bracht dit echter problemen met zich mee. Men stelde vast dat beroepsbeoefenaars in bepaalde gevallen willekeurige en/of hoge bedragen aan de patiënt vroegen waardoor het recht op afschrift van zijn dossier werd uitgehold.

Teneinde dergelijke praktijken in de toekomst te vermijden werd bij **wet van 13 december 2006**, artikel 9 van de wet van 22 augustus 2002 gewijzigd waardoor dit artikel nu voorziet dat de Koning het *maximumbedrag* kan vaststellen dat aan de patiënt mag worden gevraagd voor een gekopieerde pagina of voor een andere drager van informatie.

Deze bepaling werd uitgevoerd bij **koninklijk besluit van 2 februari 2007** tot vaststelling van het maximumbedrag per gekopieerde pagina dat de patiënt mag worden gevraagd in het kader van de uitoefening van het recht op afschrift van het hem betreffende patiëntendossier, dat in werking is getreden op 1 mei 2007. U kan een kopie van dit besluit in bijlage vinden.

2. Inhoud van het koninklijk besluit van 2 februari 2007

Het koninklijk besluit voorziet volgende **maximumbedragen** die aan de patiënt mogen worden gevraagd in het kader van de uitoefening van het recht op afschrift van het patiëntendossier:

1° indien de gekopieerde pagina tekst wordt verstrekt op papier: een bedrag van **maximaal 0,10 euro** per gekopieerde pagina mag worden aangerekend;

2° per gekopieerd beeld van de medische beeldvorming mag **maximaal 5 euro** worden gevraagd;

3° indien tekst en/of beelden op een digitale drager of meerdere digitale dragers worden gekopieerd: in totaal mag hiervoor **maximaal 10 euro** worden aangerekend ongeacht het aantal digitale dragers dat wordt verstrekt;

4° per opvraging van een afschrift mag in totaal een bedrag van **maximaal 25 euro** worden gevraagd.

3. Richtlijnen:

3.1 De berekening van het bedrag

De kostprijs voor een afschrift wordt bekomen door de som van de resultaten van de hierna volgende punten a), b) en c):

a) (het aantal **op papier gekopieerde pagina's tekst**) X (maximaal 0,10 euro);

Er wordt hierbij uitgegaan van een pagina met A4-afmeting.

b) (het aantal '**op papier' gekopieerde beelden**) X (maximaal 5 euro);

Een 'gekopieerd beeld' dient als volgt te worden begrepen.

Het betreft een kopie van een beeld medische beeldvorming 'op papier' dat specifiek bestemd is voor het afdrukken van beelden medische beeldvorming.

Bij het vaststellen van het maximum bedrag van 5 euro per gekopieerd beeld ging de regelgever ervan uit dat dergelijke kopie minstens de afmeting heeft van een A4-pagina. Merk op dat het ook mogelijk is dat op één pagina van deze afmeting, verschillende beelden worden gekopieerd. Ook in dergelijk geval dient het maximum van 5 euro voor de pagina waarop de verschillende beelden zijn gekopieerd te worden gehanteerd.

Daarnaast moet de regeling zo worden geïnterpreteerd dat een lager bedrag wordt aangerekend voor kopieën met een kleinere afmeting.

c) indien **tekst en/of beelden op een digitale drager of meerdere digitale dragers** worden gekopieerd: in totaal mag hiervoor maximaal 10 euro worden aangerekend ongeacht het aantal dragers en de daarop gekopieerde beelden en/of tekst, aan de patiënt worden verstrekt.

Een digitale drager kan bijvoorbeeld zijn een diskette, een Cd-rom, ...

De som van de punten a), b) en c) is in elk geval **begrensd tot maximaal 25 euro.**

3.2 Wat omvat het bedrag ?

Zoals de wettelijke basis van het koninklijk besluit, met name artikel 9, §3, stelt, worden maximumbedragen die aan de patiënt kunnen worden aangerekend, vastgesteld (zie 3.1 Berekening van het bedrag). Het betreft dus telkens **een maximum** waarboven aan de patiënt in het kader van de uitoefening van zijn recht op afschrift, niets mag worden aangerekend.

Hieruit volgt dat **alle kosten** verbonden aan het uitoefenen van het recht op afschrift worden geacht **gedekt** te **zijn** door de in het koninklijk besluit vastgestelde bedragen.

Dit betekent bijvoorbeeld dat er bijkomend **geen kosten mogen worden aangerekend voor de eventuele administratieve werklust** die de uitoefening van het recht op afschrift door de patiënt met zich meebrengt. (o.a. opzoeken, kopiëren en verzenden)

Dus bijvoorbeeld het aanrekenen van een forfait voor de gepaard gaande administratieve werklust is niet toegelaten.

Ook past het niet in de geest van de regelgeving om indien de som van de punten a), b) en c) (zie 3.1 Berekening van het bedrag) geen 25 euro oplevert, het bekomen bedrag aan te vullen met een welbepaald bedrag ter vergoeding van bijvoorbeeld administratieve kosten.

Evenmin mogen supplementair verzendingskosten, met inbegrip van kosten voor aangetekende verzendingen, aan de patiënt **worden aangerekend**.

3.3 De keuze van de drager van het afschrift

De wetgever heeft niet gepreciseerd in hoeverre de keuze van de drager door de beroepsbeoefenaar, dan wel door de patiënt, kan worden gemaakt. De aard van de drager is echter wel bepalend voor het maximum bedrag dat mag gevraagd worden aan de patiënt voor het afschrift (zie 3.1 Berekening van het bedrag)

Ik wil ook nog meegeven dat **een voorafgaande duidelijke communicatie tussen patiënt en beroepsbeoefenaar** over het exacte verzoek van de

federale overheidsdienst

**VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

patiënt, de aard van de drager en de hiermee samenhangende kostprijs nadien misverstanden voorkomt.

Gelieve zo vriendelijk te willen zijn de beroepsbeoefenaars binnen uw instelling in kennis te stellen van het voorgaande. Het is immers essentieel dat ze deze richtlijnen op een uniforme wijze toepassen.

De Minister van Volksgezondheid,

L. Onkelinx

VOTRE LETTRE DU

VOS RÉF.

NOS RÉF.

DATE

ANNEXE(S) 2

CONTACT Kristel Carolus

TÉL. 02/524.85.13

FAX 02/524.85.39

E-MAIL kristel.carolus@health.fgov.be

Au gestionnaire de l'hôpital

Courrier envoyé en copie aux médiateurs « Droits du patient »

OBJET Application de l'arrêté royal du 2 février 2007 fixant le montant maximal par page copiée pouvant être demandé au patient dans le cadre de l'exercice du droit d'obtenir une copie du dossier de patient le concernant

Madame,
Monsieur,

Par la présente circulaire, je souhaite apporter quelques *précisions* en ce qui concerne *l'interprétation et l'application* de l'arrêté royal du 2 février 2007 fixant le montant maximal par page copiée pouvant être demandé au patient dans le cadre de l'exercice du droit d'obtenir une copie du dossier de patient le concernant.

Je commencerai par apporter des précisions sur le contexte et le contenu dudit arrêté royal, pour ensuite vous faire part de quelques directives à respecter. Ces directives concernent le *calcul du montant*, ce qu'il recouvre (la charge de travail administrative et les frais d'envoi sont en tout état de cause inclus dans ce montant) et le *choix du support pour la copie* (support papier ou numérique).

1. Informations contextuelles

En vertu de l'article 9, §3, de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, **tout patient a le droit d'obtenir une copie de son dossier ou d'une partie de celui-ci**. Le patient peut faire valoir ce droit à l'égard du praticien professionnel qui lui dispense des soins de santé.

Pour votre information, je joins la version coordonnée de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient.

Au départ, le législateur prévoyait pour le patient le droit d'en obtenir copie *au prix coûtant*.

Cela a cependant posé des problèmes en pratique. Il a en effet été constaté que dans certains cas, les praticiens professionnels réclamaient au patient des montants arbitraires et/ou élevés, ce qui pouvait porter préjudice au droit du patient d'obtenir copie de son dossier.

Afin d'éviter à l'avenir de telles pratiques, la loi du 13 décembre 2006 a modifié l'article 9 de la loi du 22 août 2002, lequel prévoit maintenant que le Roi peut fixer le *montant maximum* pouvant être demandé au patient pour une page copiée ou pour un autre support d'information. Cette disposition a été exécutée par **l'arrêté royal du 2 février 2007** fixant le montant maximal par page copiée pouvant être demandé au patient dans le cadre de l'exercice du droit d'obtenir une copie du dossier de patient le concernant, lequel est entré en vigueur le 1er mai 2007. Une copie de cet arrêté est jointe en annexe.

2. Contenu de l'arrêté royal du 2 février 2007

L'arrêté royal prévoit les **montants maxima** suivants, qui peuvent être demandés au patient dans le cadre de l'exercice du droit d'obtenir une copie du dossier de patient :

1° si la page reproduite de texte est fournie sur papier : un montant de **0,10 euro maximum** par page reproduite peut être demandé;

2° en matière d'imagerie médicale, un **maximum de 5 euros** par image reproduite peut être demandé ;

3° si du texte et/ou des images sont reproduit(e)(s) sur un ou plusieurs supports numériques : un montant total de **10 euros maximum** peut être demandé, quel que soit le nombre de supports numériques fourni ;

4° par demande de copie, un montant total de **25 euros maximum** peut être réclaté.

3. Directives

3.1 Le calcul du montant

Le coût d'une copie est constitué de la somme des points a), b) et c) ci-dessous:

a) (le nombre de **pages de texte reproduites sur papier**) X (0,10 euros maximum);

On considère ici que les pages sont de format A4.

b) (le nombre d'**images reproduites « sur papier »**) X (5 euros maximum);

Par « image reproduite », il faut comprendre ce qui suit :

Il s'agit de la copie d'une image d'imagerie médicale « sur papier » spécialement destiné à l'impression d'images d'imagerie médicale.

En fixant un montant maximal de 5 euros par image reproduite, l'arrêté part du principe que la copie a au moins le format d'une page A4. Signalons qu'il est également possible de reproduire plusieurs images sur une seule page de ce format. Dans ce cas-là aussi, un montant maximal de 5 euros peut être demandé pour la page sur laquelle les différentes images sont reproduites.

De plus, la présente réglementation doit s'interpréter de telle manière qu'un montant inférieur sera réclamé pour les copies dans un format plus petit.

c) Si **du texte et/ou des images sont reproduit(e)(s) sur un ou plusieurs supports numériques** : au total, un montant maximal de 10 euros peut être demandé, quels que soit le nombre de supports et les images et/ou textes reproduits fournis au patient.

Un support numérique peut consister par exemple en une disquette, un CD-ROM, ...

La somme des points a), b) et c) est en tout état de cause **plafonnée à un maximum de 25 euros.**

3.2 Que recouvre ce montant

Comme stipulé dans la base légale de l'arrêté royal, à savoir dans l'article 9, §3, de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, des montants maxima qui peuvent être réclamés au patient sont prévus (voir 3.1 Calcul du montant). Il est donc chaque fois question d'un **maximum** au-delà duquel aucun montant ne peut être réclamé au patient qui exerce son droit d'obtenir une copie.

Il en résulte que **tous les frais** liés à l'exercice de ce droit de copie sont censés **être couverts** par les montants fixés dans l'arrêté royal.

En d'autres termes, **aucun frais supplémentaire ne peut** par exemple **être réclamé pour l'éventuelle charge de travail administrative** engendrée par l'exercice de son droit par le patient d'obtenir une copie de son dossier (e.a. recherche, reproduction et envoi).

Il est donc ainsi interdit de demander un forfait pour la charge de travail administrative liée à l'exercice dudit droit.

En outre, si la somme des points a), b) et c) (voir 3.1 Calcul du montant) n'atteint pas 25 euros, il serait contraire à l'esprit de la réglementation de compléter le montant obtenu par un montant déterminé, en compensation, par exemple, de frais administratifs.

De même, **aucun frais d'envoi supplémentaire**, y compris les frais pour envois recommandés, **ne peut être demandé** au patient.

3.3 Le choix du support pour la copie

Le législateur n'a pas précisé dans quelle mesure le praticien professionnel ou le patient peut procéder au choix du support. Or, la nature du support influence le montant qui peut être demandé au patient pour l'obtention de la copie. (voir 3.1 Calcul du montant)

Je tiens à signaler à cet égard qu'une **communication claire et préalable entre le patient et le praticien professionnel** sur la demande exacte du patient, la nature du support et le coût y afférent permet d'éviter bon nombre de malentendus par la suite.

Je vous saurais gré de bien vouloir porter ce qui précède à la connaissance des praticiens professionnels de votre établissement. Il est en effet essentiel que ces directives soient appliquées de manière uniforme.

La Ministre de la Santé publique,

L. Onkelinx